

**Zakon o materijalnoj podršci porodicama s djecom u Federaciji Bosne i
Hercegovine
Službene novine Federacije BiH, broj 52/22 i 58/2024**

DIO PRVI: OSNOVNE ODREDBE

Član 1

(Predmet Zakona)

(1) Ovim zakonom uređuju se osnove materijalne podrške porodicama s djecom, utvrđuju se osnovna materijalna prava za podršku porodicama s djecom, postupak, uslovi i načini ostvarivanja prava, finansiranje materijalne podrške porodicama s djecom nadzor i druga pitanja od značaja za ostvarivanje materijalne podrške porodicama s djecom u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija).

(2) Izrazi koji se koriste u ovom zakonu, a koji imaju rodno značenje, bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu, obuhvataju na jednak način muški i ženski rod.

Član 2

(Pojam materijalne podrške porodicama s djecom)

Materijalna podrška porodicama s djecom, u smislu ovog zakona, podrazumijeva podršku kroz materijalna davanja, a radi pomaganja u podizanju odgoju i zbrinjavanju djece kao i u njihovom osposobljavanju za samostalan život i rad.

Član 3

(Cilj materijalne podrške porodicama s djecom)

Materijalna podrška porodicama s djecom ima za cilj da se svojoj djeci obezbijede približno jednaki materijalni uslovi za zdrav i pravilan psihofizički razvoj u porodici.

Član 4

(Značenje pojedinih izraza u Zakonu)

Pojedini izrazi, u smislu ovog zakona, imaju sljedeće značenje:

- a) Dijete je lice do navršenih 18 godina života;
- b) Zakonski zastupnik djeteta u smislu ovoga zakona je roditelj djeteta, odnosno lice koje je, u skladu s odredbama Porodičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, nadležni organ starateljstva postavio za staratelja djeteta;
- c) Porodica, u smislu ovoga zakona, predstavlja zajednicu djece i njihovih roditelja ili posvojitelja, odnosno djece i njihovih srodnika koji su ih zakonski dužni izdržavati;
- d) Prihod, u smislu ovoga zakona, predstavlja novčana i druga materijalna sredstva koja su članovi porodice stekli ili stiču radom i korištenjem materijalnih dobara.

Član 5

(Obračun ukupnog mjesečnog prihoda)

(1) Ukupan mjesečni prihod po članu porodice predstavlja tromjesečni prihod članova porodice u periodu od tri mjeseca koji je prethodio podnošenju zahtjeva za ostvarivanje prava, a koji se dijeli brojem tri i ukupnim brojem članova porodice.

(2) Prilikom obračuna prihoda iz stava (1) ovoga člana u obzir se ne uzimaju prihodi ostvareni tokom mjeseca koji je neposredno prethodio mjesecu u kojemu je podnesen zahtjev za ostvarivanje prava.

(3) Prilikom obračuna prihoda po članu porodice u obzir se uzimaju:

- a) prihodi koji su uređeni propisima o porezu na dohodak;
- b) starosna, invalidska i porodična penzija;
- c) primanja po propisima o boravišnoj invalidskoj zaštitu i zaštitu civilnih žrtava rata;
- d) naknada za vrijeme trajanja nezaposlenosti;
- e) prihodi po osnovu obaveznog izdržavanja;
- f) prihodi po osnovu naknada za hraniteljstvo, odnosno starateljstvo;
- g) prihodi po osnovu životnog osiguranja i
- h) prihodi od nasljedstva.

(4) Za članove porodice koji prihode iz stava (3) ovoga člana ostvaruju u inostranstvu podaci o njihovim primanjima pribavljaju se od nadležnih institucija zemlje u kojima se ti prihodi ostvaruju.

DIO DRUGI: MATERIJALNA PODRŠKA PORODICAMA S DJECOM

POGLAVLJE I: NAČELA

Član 6

(Načelo dostupnosti i zabrane diskriminacije)

(1) Prava iz ovog zakona pripadaju licima koja ispunjavaju propisane uslove bez obzira na razlike u rasi, boji kože, polu, jeziku, političkom i nacionalnom opredjeljenju, socijalnom porijeklu, seksualnoj orijentaciji, rodnom identitetu i polnim karakteristikama, starosti, imovini, mjestu rođenja, mjestu prebivališta/boravišta, prirodi socijalne ugroženosti, invalidnosti ili bilo kojem drugom statusu.

(2) Ustanove socijalne zaštite i drugi organi koji realizuju prava iz ovog zakona obezbjeđuju ravnopravnost u pristupu i korištenju prava iz ovog zakona i u svom radu sprečavaju svaki oblik diskriminacije, direktne ili indirektne, uznemiravanja i nasilja po bilo kojem osnovu.

Član 7

(Načelo efikasnosti i održivosti)

Materijalna podrška porodicama s djecom ostvaruje se na način koji obezbjeđuje postizanje najboljih mogućih rezultata u odnosu na raspoloživa finansijska sredstva.

Član 8

(Na čelo javnosti i transparentnosti)

Svi subjekti koji obavljaju djelatnost iz ovog zakona, obezbjeđuju transparentan rad i slobodan pristup informacijama od javnog značaja i drugim informacijama u skladu s važećim propisima o slobodnom pristupu informacijama u Federaciji i propisima o zaštiti ličnih podataka u Bosni i Hercegovini.

POGLAVLJE II: OSNOVNA PRAVA PORODICA S DJECOM

Član 9

(Ostvarivanje prava)

(1) Prava iz ovog zakona pod uslovima utvrđenim ovim zakonom ostvaruje lice koje je državljanin Bosne i Hercegovine i koje ima prebivalište na teritoriji Federacije.

(2) Izuzetno od stava (1) ovoga člana, stranom državljaninu kojemu je odobren stalni boravak na teritoriji Federacije, pripadaju prava iz ovog zakona pod uslovima utvrđenim ovim zakonom i ukoliko je isto pravo regulisano sporazumom o socijalnom osiguranju između Bosne i Hercegovine i zemlje porijekla odnosno mjesta prebivališta stranog državljanina.

(3) Strani državljanin kao član porodice, u postupku ostvarivanja prava iz ovog zakona, dužan je dokazati da ne ostvaruje po istom osnovu prava u mjestu svog prebivališta, odnosno u zemlji porijekla.

(4) Izuzetno od stava (2) ovoga člana strani državljanin kojemu je priznata međunarodna zaštita u BiH prava iz ovog zakona ostvaruje u skladu s odredbama Pravilnika o načinu ostvarivanja prava na socijalnu pomoć licima kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 43/17).

(5) Prava iz ovog zakona su lična i ne mogu se prenositi.

Član 10

(Prava porodica s djecom)

(1) Prava koja, u smislu ovog zakona, ostvaruje porodica s djecom su:

a) Dječji dodatak;

b) Novčana pomoć nezaposlenoj porodilji.

(2) Prava iz stava (1) ovoga člana ostvaruju se pod uslovima, na način i po postupku utvrđenim ovim zakonom.

(3) Kantoni utvrđuju i druga dodatna prava od onih utvrđenih ovim zakonom zavisno od njihovih materijalnih mogućnosti i drugih potreba porodica s djecom.

Član 11

(Osnovica za obračun prava)

Osnovica za utvrđivanje visine naknada iz ovog zakona je najniža plata u Federaciji utvrđena u skladu s odredbama Zakona o radu ("Službene novine Federacije BiH", br. 26/16 i 89/18).

Odjeljak A: Dječji dodatak

Član 12

(Korisnici prava na dječji dodatak)

(1) Pravo na dječji dodatak, pod uslovima propisanim ovim zakonom, ostvaruje dijete do navršene 18. godine života.

(2) Bez obzira na prihode po članu porodice, pravo na dječji dodatak ostvaruje i dijete koje je, u skladu s propisima iz oblasti zaštitite lica s invaliditetom, ostvarilo pravo na dodatak za njegu i pomoć drugog lica prve i druge grupe, kao i dijete oboljelo od malignih bolesti.

Član 13

(Uslovi za ostvarivanje prava na dječji dodatak)

(1) Dijete iz člana 12. stav (1) ovog zakona može ostvariti pravo na dječji dodatak ukoliko:

a) ukupni mjesečni prihodi po članu porodice iz člana 5. ovoga zakona ne prelaze 40% (četdeset posto) najniže plate u Federaciji utvrđene u skladu s odredbama Zakona o radu;

b) nijedan član porodice nema registrovanu samostalnu djelatnost koja je u posljednjih godinu dana ostvarila prihod i

c) nije smješteno u hraniteljsku porodicu ili ustanovu socijalne zaštite u periodu dužem od 30 dana, a troškovi smještaja se djelimično ili u cijelosti obezbjeđuju iz budžetskih sredstava.

(2) Pored uslova propisanih stavom (1) ovoga člana, dijete starije od 16 godina može ostvariti pravo na dječji dodatak ukoliko nije sklopilo brak ili steklo vlastito potomstvo.

Član 14

(Visina dječjeg dodatka)

Visina dječjeg dodatka iznosi 19% (devetnaest posto) najniže plate u Federaciji utvrđene u skladu s odredbama Zakona o radu.

Član 15

(Trajanje prava na dječji dodatak)

(1) Djetetu koje ispunjava uslove iz člana 13. ovog zakona pravo na dječji dodatak priznaje se od dana podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava od strane zakonskog zastupnika djeteta.

(2) Pravo na dječji dodatak traje dok postoje uslovi za ostvarivanje prava, a najduže do navršene 18. godine života djeteta.

(3) Prvogostepeni organ će najmanje jednom godišnje po službenoj dužnosti izvršiti provjeru ispunjenosti uslova za nastavak ostvarivanja prava na dječji dodatak.

(4) Ukoliko u postupku provjere iz stava (3) ovoga člana nadležni prvostepeni organ utvrdi da postoje uslovi za nastavak ostvarivanja prava o istome će sačiniti službenu zabilješku i istu pohraniti u spis predmeta.

(5) Ukoliko u postupku provjere iz stava (3) ovoga člana nadležni prvostepeni organ utvrdi da ne postoje uslovi za nastavak ostvarivanja prava donijet će rješenje o prestanku ostvarenog prava na koje zakonski zastupnik djeteta ima pravo žalbe u skladu s odredbama ovoga zakona.

(6) Za dijete kojemu, u skladu s ovim zakonom, prestane pravo na dječji dodatak, isplata će se izvršiti za mjesec u kojemu je pravo prestalo.

Član 16

(Prestanak prava na dječji dodatak)

Pravo na dječji dodatak prestaje:

- a) s navrššenih 18 godina;**
- b) smrću djeteta;**
- c) na lični zahtjev zakonskog zastupnika djeteta;**
- d) ukoliko zakonski zastupnik djeteta nije u propisanom roku dostavio dokaze o ispunjavanju uslova za nastavak ostvarivanja prava;**
- e) prestankom nekog od uslova utvrđenih članom 13. ovoga zakona;**
- f) nastankom neke od okolnosti utvrđenih odredbom člana 13. stav (2) ovoga zakona.**

Odjeljak B: Novčana pomoć nezaposlenoj porodilji

Član 17

(Korisnici prava na novčanu pomoć nezaposlenoj porodilji)

(1) Pravo na novčanu pomoć nezaposlenoj porodilji, u smislu ovoga zakona, ostvaruje porodilja koja nije u radnom odnosu, a radi porođaja i njege svakog rođenog djeteta pod uslovima propisanim ovim zakonom.

(2) Izuzetno od stava (1) ovoga člana, u slučaju da majka nije živa ili da je spriječena neposredno brinuti o djetetu ili da je napustila dijete, ovo pravo može ostvariti i otac djeteta pod uslovima propisanim ovim zakonom.

Član 18

(Uslovi za ostvarivanje prava na novčanu pomoć nezaposlenoj porodilji)

Korisnik prava na novčanu pomoć nezaposlenoj porodilji iz člana 17. ovoga zakona može ostvariti pravo na novčanu pomoć ukoliko je prijavljen na evidenciji nadležne službe za zapošljavanje ili se nalazi na redovnom školovanju, odnosno ukoliko se na evidenciji Porezne uprave ne vodi kao zaposleno lice.

Član 19

(Visina novčane pomoći nezaposlenoj porodilji)

Novčana pomoć nezaposlenoj porodilji isplaćuje se u visini 55% najniže plate u Federaciji utvrđene u skladu s odredbama Zakona o radu.

Član 20

(Isplata prava na novčanu pomoć nezaposlenoj porodilji)

(1) Korisniku prava na novčanu pomoć nezaposlenoj porodilji koji ispunjava uslove iz člana 18. ovoga zakona pravo na novčanu pomoć će se priznati od dana rođenja djeteta.

(2) Zahtjev iz stava (1) ovoga člana podnosi se u roku od 60 dana od dana porođaja.

(3) Ukoliko se zahtjev iz stava (1) ovoga člana podnese po isteku roka od 60 dana od dana rođenja djeteta, pravo na novčanu pomoć će se priznati od prvog dana u mjesecu u kojemu je zahtjev podnesen.

(4) Novčana pomoć nezaposlenoj porodilji traje dok postoje uslovi za ostvarivanje prava, a najduže 12 mjeseci od dana rođenja djeteta.

(5) Za korisnika prava na novčanu pomoć nezaposlenoj porodilji kojemu, u skladu s ovim zakonom, prestane pravo na novčanu pomoć, isplata će se izvršiti za mjesec u kojemu je pravo prestalo.

Član 21

(Prestanak prava na novčanu pomoć nezaposlenoj porodilji)

Pravo na novčanu pomoć nezaposlenoj porodilji prestaje:

- a) zasnivanjem radnog odnosa;
- b) smrću djeteta;
- c) na lični zahtjev porodilje;
- d) prestankom ili oduzimanjem roditeljskog staranja;
- e) smještanjem djeteta u hraniteljsku porodicu ili ustanovu socijalne zaštite, ukoliko se troškovi smještanja djelimično ili u potpunosti obezbjeđuju iz budžetskih sredstava;
- f) prestankom uslova utvrđenog članom 18. ovoga zakona.

POGLAVLJE III: POSTUPAK ZA OSTVARIVANJE PRAVA PORODICA S DJECOM

Član 22

(Nadležni organi za vođenje postupka)

(1) O pravu iz člana 10. stav (1) tačka a) ovoga zakona u prvom stepenu odlučuje nadležni centar za socijalni rad, odnosno opštinska služba socijalne zaštite prema mjestu prebivališta djeteta, a o žalbama protiv odluka donesenih u prvom stepenu odlučuje Federalno ministarstvo rada i socijalne politike (u daljem tekstu: Ministarstvo) kao drugostepeni organ.

(2) O pravu iz člana 10. stav (1) tačka b) ovoga zakona u prvom stepenu odlučuje nadležni centar za socijalni rad, odnosno opštinska služba socijalne zaštite prema mjestu prebivališta nezaposlene porodilje u skladu s ovim zakonom i kantonalnim propisima, a o žalbama protiv odluka donesenih u prvom stepenu odlučuje kantonalno ministarstvo nadležno za oblast socijalne i dječje zaštite kao drugostepeni organ.

(3) U postupku za ostvarivanje prava po ovom zakonu primjenjuju se odredbe Zakona o upravnom postupku, ako ovim zakonom nije drugačije određeno, te drugi relevantni federalni i kantonalni propisi.

Član 23

(Postupak u slučaju utvrđenih promjena)

Sve promjene koje su od uticaja na korištenje prava i utvrđenih obaveza po ovom zakonu uzimaju se u obzir od prvog dana narednog mjeseca po njihovom nastupanju.

Član 24

(Troškovi postupka)

Troškovi postupka za ostvarivanje prava po ovom zakonu padaju na teret organa koji vodi postupak uz mogućnost sufinansiranja ovih troškova iz budžeta iz kojih se isplaćuju prava utvrđena ovim zakonom.

POGLAVLJE IV: OBAVEZE KORISNIKA PRAVA I PRVOSTEPENOG ORGANA

Član 25

(Obaveze zakonskog zastupnika djeteta)

Zakonski zastupnik djeteta koje je ostvarilo pravo na dječji dodatak dužan je prijaviti svaku promjenu koja je od uticaja na ostvarivanje prava i to u roku od 15 dana od nastale promjene.

Član 26

(Obaveze korisnika prava na novčanu pomoć nezaposlenoj porodilji)

Korisnik prava na novčanu pomoć nezaposlenoj porodilji dužan je prijaviti svaku promjenu koja je od uticaja na ostvarivanje prava i to u roku od 15 dana od nastale promjene.

Član 27

(Obaveze nadležnog prvostepenog organa)

(1) Nadležni prvostepeni organ je po službenoj dužnosti obavezan pratiti ispunjavanje uslova za ostvarivanje prava po ovom zakonu, te na osnovu utvrđenih promjena koje mogu biti od uticaja na ostvarivanje prava u roku od osam dana pokrenuti postupak utvrđen ovim zakonom.

(2) Ukoliko se utvrdi da se sredstva isplaćena po osnovu prava iz člana 10 stav (1) tačka a) ovoga zakona nenamjenski koriste, nadležni prvostepeni organ može odrediti drugog zakonskog zastupnika djeteta koji će istima raspolagati.

Član 28

(Povrat sredstava)

(1) Korisnik za kojega nadležni prvostepeni ili drugostepeni organ utvrdi da su mu isplaćena sredstva na koja nije imao pravo po ovom zakonu ili mu nisu pripadala u tom obimu, dužan je vratiti primljeni iznos, odnosno razliku između primljenog i stvarno pripadajućeg iznosa.

(2) Ukoliko korisnik ne vrati iznos iz stava (1) ovoga člana u roku koji pismenom obavijesti o obavezi povrata sredstava odredi nadležni prvostepeni ili drugostepeni organ, postupak povrata kod nadležnog suda pokreće Ministarstvo, ukoliko je u pitanju povrat sredstava za dječji dodatak, odnosno kantonalno ministarstvo nadležno za oblast socijalne i dječje zaštite, ukoliko je u pitanju povrat sredstava za novčanu pomoć nezaposlenoj porodilji, a putem nadležnog federalnog, odnosno kantonalnog pravobranilaštva.

POGLAVLJE V: FINANSIRANJE MATERIJALNE PODRŠKE PORODICAMA S DJECOM

Član 29

(Izvori finansiranja)

(1) Sredstva za ostvarivanje prava iz člana 10. stav (1) tačka a) obezbjeđuju se u budžetu Federacije.

(2) Sredstva za ostvarivanje prava iz člana 10. stav (1) tačka b) obezbjeđuju se u budžetima kantona.

Član 30

(Način isplate)

(1) Isplate novčanih primanja iz člana 10. st. (1) i (3) ovoga zakona vrši se na osnovu rješenja o priznavanju prava koje nadležni centar za socijalni rad, odnosno opštinska služba socijalne zaštite unosi u Jedinstvenu elektronsku bazu podataka Ministarstva.

(2) Nadležni prvostepeni organi koji rješavaju po zahtjevima za ostvarenje prava iz ovog zakona, vode evidenciju o korisnicima po polu i izvršenim isplatama prema ovom zakonu i dostavljaju mjesečne zbirne izvještaje o broju korisnika po polu, iznosu naknada i isplatama Ministarstvu za pravo iz člana 10. stav (1) tačka a) ovog zakona i kantonalnim ministarstvima nadležnim za oblast socijalne i dječje zaštite za pravo iz člana 10. stav (1) tačka b) ovog zakona.

Član 31

(Vremenski period isplate)

Novčana primanja utvrđena na osnovu ovoga zakona isplaćuju se u mjesečnim iznosima i to za period koji prethodi mjesecu isplate.

DIO TREĆI: DJEČJA NEDJELJA

Član 32

(Dječja nedjelja)

(1) Prva sedmica u mjesecu oktobru svake godine određuje se kao "Dječja nedjelja" na teritoriji Federacije.

(2) "Dječja nedjelja" se uvodi radi podsticanja i organizovanja raznovrsnih kulturno- obrazovnih, rekreativnih i drugih manifestacija posvećenih promovisanju Konvencije o pravima djeteta i preduzimanja drugih mjera i akcija za unapređenje razvoja brige o djeci i direktne podrške djeci radi njihovog efikasnijeg vaspitanja, obrazovanja i inkluzije, kao i podrške djeci koja izlaze iz sistema javne brige.

(3) Manifestacije i mjere iz stava (2) ovoga člana utvrđuju se programom koji donosi federalni ministar rada i socijalne politike i programima koje donose kantonalni ministri nadležnih ministarstava.

(4) Sredstva utvrđena u budžetu Federacije za obilježavanje "Dječje nedjelje" na teritoriji Federacije realizovat će se u skladu s federalnim programom iz stava (3) ovoga člana.

Član 33

(Naplaćivanje novčanih iznosa)

(1) Za "Dječju nedjelju" tokom cijelog mjeseca oktobra naplaćivat će se novčani iznosi u visini od:

- a) 1% na prodatu voznu kartu u međumjesnom i međunarodnom željezničkom, brodskom, avionskom i autobusnom saobraćaju;
- b) 1% na poštanke pošiljke u unutrašnjem prometu, osim na pošiljke novina i časopisa;
- c) 1% na prodatu ulaznicu za pozorišne, kino i druge kulturne manifestacije i sportske priredbe za koje se naplaćuju ulaznice i
- d) 1% na svaki prodati primjerak nosača slike ili zvuka.

(2) Naplaćene novčane iznose iz stava (1) ovoga člana, privredna društva, poslodavci i druga pravna i fizička lica koja vrše naplatu na području kantona, dužni su uplatiti te iznose u budžet kantona u roku od 15 dana po isteku mjeseca oktobra, ako propisom kantona nije drugačije utvrđeno.

Član 34

(Način naplate)

Način naplate i evidentiranja novčanih iznosa iz člana 33. ovoga zakona utvrdit će kantonalni ministar nadležan za finansije u skladu s propisima kojima se propisuje način uplate, pripadnosti i raspodjele javnih prihoda u Federaciji.

Član 35

(Namjena i način raspoređivanja prikupljenih sredstava)

(1) Sredstva prikupljena po osnovu naplaćivanja novčanih iznosa iz člana 33. ovoga zakona iskoristit će se za finansiranje aktivnosti i mjera iz stava (2) člana 32. ovoga zakona.

(2) Način raspoređivanja sredstava iz stava (1) ovoga člana utvrdit će kantonalni ministar nadležan za oblast dječje zaštite.

DIO ČETVRTI: NADZOR I PRAĆENJE PRIMJENE ZAKONA

Član 36

(Nadzor nad provođenjem Zakona)

(1) Ministarstvo prati provođenje ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona, izdaje instrukcije i vrši nadzor nad zakonitošću akata kojima se rješava o pravu na ajecji dodatak.

(2) Kantonalna ministarstva nadležna za oblast socijalne i dječje zaštite vrše nadzor nad provođenjem zakona, drugih propisa i opštih akata kantona donesenih u skladu s ovim zakonom, izdaju instrukcije i vrše nadzor nad zakonitošću akata kojima se rješava o pravu na novčanu pomoć nezaposlenoj porodilji.

Član 37

(Inspekcijski nadzor)

Inspekcijski nadzor podrazumijeva nadzor nad primjenom ovoga zakona i propisa donesenih na osnovu njega i provodi se kroz preduzimanje inspekcijskih radnji na utvrđivanju činjeničnog stanja u pogledu provođenja zakona i drugih propisa kod subjekta nadzora, preduzimanje preventivnih mjera u skladu s ovim zakonom i drugim propisima, preduzimanje korektivnih mjera, odnosno nalažanje upravnih mjera radi sprečavanja i otklanjanja nezakovitosti u provođenju ovoga i drugih zakona, te kroz preduzimanje drugih mjera i radnji utvrđenih Zakonom o inspekcijama Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 73/2014 i 19/2017 - Odluka US) i drugim relevantnim propisima.

Član 38

(Nadležni organi za inspekcijski nadzor)

(1) Inspekcijski nadzor nad primjenom ovoga zakona i propisa donesenih na osnovu njega vrši Federalna uprava za inspekcijske poslove putem nadležnih federalnih inspektora, odnosno kantonalni organ za inspekcijske poslove putem nadležnih kantonalnih inspektora.

(2) Zavisno od segmenta propisa na koji se odnosi, inspekcijski nadzor nad primjenom ovoga zakona i propisa donesenih na osnovu njega provode:

- a) federalni inspektori socijalne i dječje zaštite u dijelu koji se odnosi na postupak ostvarenja prava iz člana 10. stav (1) tačka a) ovoga zakona;
- b) kantonalni inspektori socijalne i dječje zaštite u dijelu koji se odnosi na postupak ostvarenja prava iz člana 10. stav (1) tačka b) ovoga zakona i u pogledu naplaćivanja novčanih iznosa za "Dječju nedjelju";
- c) federalni ili kantonalni inspektori socijalne i dječje zaštite u pogledu vođenja propisanih evidencija i unošenja podataka u Jedinstvenu elektronsku bazu podataka Ministarstva.

(3) Nadzor iz stava (1) ovoga člana vrši se uvidom u dokumentaciju kojom raspolaže nadležni centar za socijalni rad, odnosno opštinska služba socijalne zaštite.

(4) U provođenju svojih nadležnosti, organi iz stava (1) ovoga člana međusobno se informišu i sarađuju na realizovanju preduzetih mjera i radnji, pružaju neposrednu pomoć jedni drugima i preduzimaju zajedničke aktivnosti neophodne za kvalitetan inspekcijski nadzor nad provođenjem ovoga zakona i propisa donesenih na osnovu njega.

Član 39

(Inspekcijske nadležnosti)

(1) Pored poslova utvrđenih Zakonom o inspekcijama Federacije Bosne i Hercegovine federalni i kantonalni inspektori iz člana 38. ovoga zakona posebno:

- a) prate i proučavaju primjenu ovoga zakona i propisa donesenih na osnovu njega;
- b) nadziru zakonitost provođenja postupaka utvrđenih odredbama ovoga zakona i propisa donesenih na osnovu njega;
- c) preduzimaju preventivne aktivnosti u cilju sprečavanja nastupanja štetnih posljedica zbog nedostataka i nepravilnosti u provođenju ovoga zakona i propisa donesenih na osnovu njega.

(2) Preventivne aktivnosti iz stava (1) tačka c) ovoga člana nadležni federalni i kantonalni inspektori nalažu rješavanjem.

Član 40

(Usmeno rješenje)

- (1) Prilikom obavljanja inspekcijskih poslova nadležni federalni i kantonalni inspektori mogu izdati usmeno rješenje za izvršenje određenih mjera kada postoji opasnost od prikrivanja, zamjene ili uništenja dokaza, ukoliko se mjera odmah ne preduzme.
- (2) Nadležni federalni i kantonalni inspektori mogu narediti izvršenje usmenog rješenja odmah.
- (3) Žalba ne odlazi o izvršenje rješenja u slučajevima iz stava (1) ovog člana.
- (4) Usmeno se rješenje mora unijeti u zapisnik o obavljenom inspekcijskom nadzoru.
- (5) Nadležni federalni i kantonalni inspektori su obavezni izdati pismeni otpisak rješenja u roku od osam dana od dana upisa izrečene mjere u zapisnik o obavljenom inspekcijskom nadzoru.

Član 41

(Krivično djelo)

- (1) Ako nadležni federalni ili kantonalni inspektori posumnjaju da je povredom propisa učinjen prekršaj ili krivično djelo obavezni su, uz rješenje za čije su donošenje nadležni, bez odgađanja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana završetka inspekcijskog nadzora, zajedno s utvrđenim činjenicama koje su odlučujuće za preduzimanje mjera, podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog, odnosno prijavu za pokretanje krivičnog postupka.
- (2) Organ kojemu je podnesen zahtjev, odnosno prijava iz stava (1) ovog člana obavezno je o ishodu postupka obavijestiti Ministarstvo, odnosno nadležno kantonalno ministarstvo.

Član 42

(Praćenje primjene)

- (1) Za potrebe praćenja implementacije ovoga zakona, kao i drugih propisa iz oblasti socijalne zaštite i zaštite porodica s djecom i provedbenih propisa donesenih u skladu s ovim zakonom uspostavlja se Koordinaciono tijelo u čiji se sastav imenuju predstavnici Ministarstva i kantonalnih ministarstava.
- (2) Koordinaciono tijelo iz stava (1) ovog člana imenuje federalni ministar rada i socijalne politike, vodeći računa da isto treba u pravilu odražavati ravnopravnu zastupljenost oba pola u skladu s propisima o ravnopravnosti polova u Bosni i Hercegovini.
- (3) Mandat, pitanja kvoruma za održavanje sastanaka, metoda donošenja odluka i druga pitanja od značaja za rad Koordinacionog tijela iz stava (1) ovog člana definiše se Poslovníkom o radu Koordinacionog tijela, koji će se donijeti na konstituirajućem sastanku.
- (4) Koordinaciono tijelo iz stava (1) ovog člana vrši objedinjavanje podataka i informacija prikupljenih kroz pojedinačne izvještaje resornih ministarstava i nadležnih centara za socijalni rad, odnosno opštinskih službi socijalne zaštite, vrši njihovu analizu i sačinjava jedinstvene polugodišnje izvještaje o provođenju ovoga zakona koje dostavlja Ministarstvu i kantonalnim ministarstvima.

DIO PETI: PREKRŠAJNE ODREDBE

Član 43

(Prekršajne odredbe za nadležni prvostepeni organ)

(1) Novčanom kaznom od 2.000,00 do 15.000,00 KM kaznit će se nadležni prvostepeni organ ako:

a) inspektor ne osigura nesmetano obavljanje inspekcijskog nadzora i ne stavi mu na raspolaganje sva sredstva i potrebnu dokumentaciju;

b) korisniku, protivno odredbama ovoga zakona, uskrati ili ograniči prava koja mu pripadaju;

c) omogućiti korištenje prava licu kojemu ne pripada pravo po ovom zakonu ili mu ne pripada u tom obliku;

d) ne vodi propisane evidencije i ne unosi podatke u Jedinstvenu elektronsku bazu podataka Ministarstva.

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovoga člana kaznit će se odgovorno lice u nadležnom prvostepenom organu novčanom kaznom od 500,00 do 3.000,00 KM.

Član 44

(Prekršajne odredbe za naplaćivanje novčanih iznosa za vrijeme "Dječje nedjelje")

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ako za vrijeme "Dječje nedjelje" ne naplaćuje novčani iznos utvrđen odlukom Vlade Federacije u skladu s članom 33. ovoga zakona.

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovoga člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom subjektu novčanom kaznom od 1.500,00 do 3.000,00 KM.

DIO ŠESTI: PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 45

(Usklađivanje kantonalnih propisa)

Kantoni su dužni u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti svoje propise i opšte akte iz oblasti podrške porodicama s djecom koje će usaglasiti s odredbama ovoga zakona i kojima će utvrditi i druga prava u skladu s odredbama stava (3) člana 10. ovoga zakona.

Član 46

(Pravo na naknadu plate porodilji u radnom odnosu)

Naknada plate porodilji za vrijeme dok odsustvuje s posla radi trudnoće, porođaja i njege djeteta će se nastaviti isplaćivati u skladu s kantonalnim propisima iz oblasti socijalne i dječje zaštite do donošenja posebnog propisa u skladu s odredbama Zakona o radu, kojim će se ovo pravo reintegrirati u sistem prava iz radnog odnosa i socijalnog osiguranja, a najkasnije do tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 47

(Nepreuzimanje obaveza kantona za neisplaćene iznose)

Ovim zakonom ne preuzimaju se obaveze kantona za neisplaćene iznose novčanih primanja porodica s djecom, ostvarene po propisima koji su se primjenjivali u Federaciji do dana početka primjene ovoga zakona.

Član 48

(Rokovi za donošenje podzakonskih akata)

Federalni ministar rada i socijalne politike će u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga zakona donijeti provedbeni akt kojim će propisati obrazac za podnošenje zahtjeva i potrebnu dokumentaciju za ostvarivanje prava na dječiji dodatak.

Član 49

(Prestanak primjene odredbi Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodica s djecom i Zakona o hraniteljstvu)

Danom početka primjene ovoga zakona prestaje primjena odredbi iz čl. 87-96. Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodica sa djecom ("Službene novine Federacije BiH", br. 36/99, 54/04, 39/06, 14/09, 45/16 i 40/18) i člana 53. Zakona o hraniteljstvu u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 19/17).

Član 50

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH", a počet će se primjenjivati tri mjeseca nakon stupanja na snagu Zakona.

Samostalni članovi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o materijalnoj podršci porodicama s djecom u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Sl. novine FBiH", br. 58/2024)

Član 9

(Ranije započeti i okončani postupci)

(1) Zahtjevi za ostvarivanje prava na dječiji dodatak podneseni prije stupanja na snagu ovoga zakona, a o kojima nije odlučeno, riješit će se prema odredbama ovoga zakona.

(2) Prvostepena rješenja donesena prije stupanja na snagu ovoga zakona uskladit će se s odredbama ovog zakona od datuma do kojega je istima priznato pravo na dječiji dodatak.

Član 10

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a počet će se primjenjivati mjesec dana nakon stupanja na snagu ovog zakona.